

Raadsinformatiebrief inzake regionale ontwikkelingen in de samenwerking op jeugdhulp

Aanleiding

In Zuidoost Brabant werken 21 gemeenten samen aan de organisatie en beleid voor de jeugdhulp. Uitgangspunt daarbij is om lokaal/subregionaal thema's op te pakken waar kan en regionaal waar nodig.

Enerzijds richt deze regionale samenwerking zich onder de noemer '21voordeJeugd' op de onderdelen van de jeugdzorg waarbij het logisch en (wettelijk) nodig en nuttig is om deze op regionale schaal te organiseren. Er geldt bijvoorbeeld een wettelijke verplichting tot regionale samenwerking bij de organisatie van de Jeugdbescherming, Jeugdreclassering en Veilig Thuis. Uit oogpunt van efficiency en effectiviteit werken de gemeenten samen in Spoed voor Jeugd als integrale regionale crisisdienst. Deze samenwerking wordt getrokken door de gemeente Eindhoven en is vastgelegd in een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de 21 gemeenten.

Anderzijds is vanaf 2017 ook op de inkoop van de specialistische jeugdhulp nauw samengewerkt. De vier zelfstandige inkooporganisaties hebben in 2017 op regionaal -21- niveau gezamenlijk een nieuw productenstelsel, tarievenstructuur en bijbehorende overeenkomst ontwikkeld en aanbieders hierop gecontracteerd.

Afgelopen jaren is de regionale samenwerkingstructuur kwetsbaar en complex gebleken. Zowel op inhoud als op proces is versteviging gewenst om de bestuurlijke ambities te kunnen realiseren en een goede vertaalslag te kunnen maken van regionale doelen naar het beleid van de aangesloten gemeenten en visa versa.

Nu de regio geconfronteerd wordt met indringende vragen op het gebied van inhoudelijke transformatie van de zorg en beheersing van de kosten groeit de behoefte om het sturend vermogen en de slagkracht binnen de samenwerking te versterken.

De Stuurgroep 21VoordeJeugd besloot in april 2018 daarom de mogelijkheden te onderzoeken om de governance steviger te verankeren en daarbij de beleidsinhoud en de inkoop beter met elkaar te verbinden.

Herijking samenwerking

Door het complexe speelveld is gebleken dat het lastig is om als vier inkooporganisaties voortvarend te komen tot eenduidige inkoopafspraken en -financiële- beheersmaatregelen. Daarnaast speelt de besluitvorming van Eindhoven over de aard en het invoeringstempo van maatregelen een belangrijke rol. Dit heeft geleid tot de conclusie van Eindhoven dat Eindhoven zich moet concentreren op het slagvaardig uitvoeren van de eigen werkagenda en daarin geen ruimte (meer) ziet tot uitbreiding van de huidige (DVO-)samenwerking. Deze conclusie heeft met name betrekking op de inkoop en het beleid van de taken die niet-wettelijk in regionaal verband georganiseerd hoeven te worden. Het mogelijk formaliseren van vier naar één inkooporganisatie voor de inkoop van specialistische jeugdhulp is daarmee niet langer een optie. Recent zijn daarom de mogelijkheden verkend voor de schaal waarop samenwerking op inkoop en daaraan gerelateerd beleid mogelijk en gewenst is.

Eindhoven blijft bereid om de DVO uit te voeren, die zij heeft afgesloten met 21 gemeenten voor taken die wettelijk op regionaal niveau moeten worden ingekocht. Het gaat daarbij om de inkoop van Jeugdbescherming/ Jeugdreclassering, Veilig Thuis, Spoedeisende zorg en Jeugdzorg+.

Hierdoor blijft de jeugdhulpregio als één regio Zuidoost-Brabant bij elkaar.

Nieuwe regio-indeling

Om redenen van inhoud (zorg voor een dekkend zorglandschap), efficiency (vermindering administratieve belasting bij gemeenten en aanbieders) en bedrijfsvoering (bundeling van kennis en capaciteit) is samenwerking van gemeenten op inkoop van jeugdhulp afgelopen jaar van meerwaarde gebleken. Dat pleit voor versterking en opschaling van de inkoop samenwerking voor de overige jeugdhulp; ambulante jeugdhulp en verblijfszorg. Tegelijkertijd willen de gemeenten niet vervallen in structuurdiscussies, nu de inhoud, transformatie en noodzaak om in control te komen, alle aandacht en prioriteit verdienen. Door aan te sluiten bij de huidige bestaande structuren, wordt beoogd een belangrijke stap te maken in slagvaardigheid. Tegelijkertijd kiezen we voor een schaalgrootte die kansen biedt om tot een betere afstemming met de zorgaanbieders te komen zodat daarmee de gewenste transformatie van de jeugdhulp en een betere aansluiting op het lokale veld gerealiseerd wordt.

Vandaar dat de voorbereiding nu gericht is op enerzijds handhaving van de reeds bestaande inkoopregio Eindhoven, BOV, de Kempengemeenten en de A2-gemeenten; en anderzijds de vorming van een nieuwe inkoopregio: Helmond, Peelgemeenten en Dommelvallei+. Momenteel vindt verkenning plaats in beide “subregio’s” van de stappen die gezet moeten worden op inhoud en organisatie om voortvarend een goede samenwerking neer te zetten.

Naast deze twee subregio’s blijft er verbinding bestaan op de schaal van 21 op de belangrijke dossiers van de verplichte samenwerking in jeugdzorgregio’s. Door op kleinere schaal de samenwerking op inkoop en beleid te versterken en tegelijk op een aantal belangrijke dossiers met elkaar regionaal te blijven samenwerken, verwachten we de beste kansen te benutten.

Gevolgen voor de inwoners

Deze organisatorische keuze voor versterking van de samenwerking in 2 subregio’s, raakt de inwoners niet. De continuïteit en de bestaande kwaliteit van het jeugdhulpaanbod komen door deze stap niet in gevaar c.q. verbetert. Er liggen kansen om op kleinere schaal een betere afstemming met de zorgaanbieders te realiseren over de gewenste transformatie van de jeugdhulp en een betere aansluiting op het lokale veld. Formeel bestaan er op dit moment 4 inkooporganisaties, opschaling van de samenwerking zal invloed hebben op slagkracht en efficiency. Binnen deze twee subregio’s kan naar verwachting gemakkelijker inhoudelijke overeenstemming bereikt worden over de inkoopstrategie en over hoe om te gaan met de invoering van beheersmaatregelen. Het wordt daarnaast eenvoudiger om inzicht te krijgen in de cijfers en gemeenschappelijke sturingsinstrumenten te ontwikkelen (bijvoorbeeld versterking van het contractmanagement). Uiteindelijk komt dit alles de inwoner ten goede.

Overgangsplan

Wat betreft de voortgang van de bestaande activiteiten binnen het werkplan 21VoordeJeugd, zal een overgangsplan met een looptijd tot eind dit jaar worden opgesteld. De besluitvorming over de aanpassing van de samenwerking en de financiële consequenties zal dit najaar worden voorgelegd aan de 21 Colleges.